

6

ສຶກສົນໃຈ

กรณีศึกษาที่ 1
คำสั่งศาลฎีกาที่ 4324/2546

บริษัท เอเชียโพลิเซ็คส์ จำกัด โจทก์
บริษัทนิธิกรอุตสาหกรรม จำกัด ผู้ร้อง
กรมการพัฒนาชุมชน ที่ 1 กับ พวก จำเลย

เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร
(ข้อหาเป็นจำเลยร่วม)

คดีสืบเนื่องจากโจทก์ฟ้องว่า โจทก์ได้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์สูงหรือ
กระบวนการผลิตที่มีขั้นเคลื่อนการทากาว และการพิมพ์ ต่อจำเลยที่ 1 ที่มีจดทะเบียนที่ 2 เป็นผู้
บังคับบัญชา ซึ่งจำเลยที่ 1 รับคำขอของโจทก์แล้ว ต่อมามีบริษัทนิธิกรอุตสาหกรรม จำกัด ยื่นคำ
คัดค้านคำขอรับสิทธิบัตรของโจทก์ดังกล่าว จำเลยที่ 2 วินิจฉัยแล้ว ไม่อนุญาตให้รับสิทธิบัตรของโจทก์ เมื่อโจทก์อุทธรณ์ต่อจำเลยที่ 3 ถึงที่ 11 ซึ่งเป็นคณะกรรมการสิทธิบัตร ที่มีคำ
วินิจฉัยยืนความค่าวินิจฉัยของจำเลยที่ 2 แต่โจทก์ไม่เห็นด้วย จึงขอให้พิพากษากลับ (ที่ถูกขอให้
พิพากษาเพิกถอน) คำวินิจฉัยที่ 6/2544 จำเลยที่ 3 ถึงที่ 11 มีมติในการประชุมครั้งที่ 7/2544 เมื่อวัน
ที่ 27 กรกฎาคม 2544 และคำวินิจฉัยที่ 1/2544 ของจำเลยที่ 2 ให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ทำการรับจด
ทะเบียนคำขอรับสิทธิบัตรเลขที่ 046459 ของโจทก์ หากจำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่ดำเนินการตามที่
โจทก์ขอดังกล่าว ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสองเป็นอันเสียด้วย

จำเลยทั้งสองเป็นอันเสียด้วยการว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กับ จำเลยที่ 3 ถึงที่ 11 ได้วินิจฉัยคำ
ขอรับสิทธิบัตรของโจทก์และอุทธรณ์ของโจทก์อย่างรอบคอบตามระเบียบและขั้นตอนของ
กฎหมายโดยครบถ้วน ถูกต้อง เป็นธรรม อันเป็นการใช้คุณพินิจโดยสุจริต ไม่ได้กลั่นแกล้งโจทก์
ขอให้ยกฟ้อง

บริษัทนิธิกรอุตสาหกรรม จำกัด ผู้ร้อง เป็นค้าร้องขอว่า ผู้ร้องเป็นผู้ขึ้นคำคัดค้านคำขอรับสิทธิบัตรของ โจทก์ และจำเลยทั้งสิบเอ็ด ไม่รับคำขอรับสิทธิบัตรนี้ เป็นการชอบแล้ว เพราะการประดิษฐ์ของ โจทก์ ไม่มีขั้นการประดิษฐ์สูงที่สุด และเป็นการประดิษฐ์ที่ลอกเลียน摹จาก สิทธิบัตรการประดิษฐ์เลขที่ 8270 ของผู้ร้อง

การที่ โจทก์ ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ หาก โจทก์ ได้รับสิทธิบัตรตามคำขอรับสิทธิบัตรของ โจทก์ แล้ว จะทำให้ผู้ร้องต้องเสียหายทางชื่อเสียงและธุรกิจการค้า ผู้ร้องจึงขอเข้าเป็นจำเลยร่วม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (2)

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้ว วินิจฉัยค่า ร้องขอเข้าเป็นจำเลยร่วมของผู้ร้องว่า คดีนี้ โจทก์ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ สิทธิบัตร

หาก โจทก์ ชนะคดี ผู้มีหน้าที่ต้องจัดการต่อไปตามผลของคดีก็จะ จำเลยที่ 1 และที่ 2 และไม่มีผลทำให้สิทธิบัตรของผู้ร้องที่ได้รับจดทะเบียนไว้แล้วต้องเสีย ผู้ร้องจึงไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมายในผลแห่งคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (2) ไม่อาจ ขอเข้าเป็นจำเลยร่วมได้ มีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้อง ค่าคำร้องให้เป็นพ้น

ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลมีค่า

ศาลมีค่าแผนคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตรวจสำนวนประชุม ปรึกษาแล้ว ปรากฏว่า ในระหว่างการพิจารณาของศาลมีค่าแผนคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ โจทก์ ได้ขึ้นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยทั้งสิบเอ็ด โดยที่จำเลยทั้งสิบเอ็ด ไม่คัดค้าน

ศาลมีค่าแผนคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งอนุญาตให้ โจทก์ ถอนฟ้องจำเลยทั้งสิบเอ็ด และจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความแพ้ ตามรายงานกระทรวงพิจารณา ลงวันที่ 20 มกราคม 2546

ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นข้อพิพาทที่ศาลมีค่าแผนคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางต้องวินิจฉัยซ้ำๆ ตามคำฟ้องและคำให้การของจำเลยทั้งสิบเอ็ดอีกต่อไป เมื่อศาลมีค่า กล่าวมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความแพ้ กรณียื่นมาไม่มีประไชชันที่จะพิจารณา

ถูกธรรมเนียมของผู้ร้องที่ขอเข้าเป็นจำเลยร่วมกับจำเลยทั้งสิบเอ็ดอีก จึงให้จำนวนนายคดีของผู้ร้องออก
จากสารบบความของศาลฎีกา คืนค่าขึ้นศาลในชั้นนี้ให้แก่ผู้ร้องทั้งหมด

นายพินิช เพชรรุ่ง
นายเสริมศักดิ์ ผลัดธูระ^๔
นายสุวัฒน์ วรรชนะทัย

ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2546 : อ่านเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2546 ข้างอิงคดีศาลทรัพย์สินทาง
ปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง คดีหมายเลขคดีที่ ทป.2/2546

ให้นักศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นกรีศึกษานี้

IB 416(H)

183

กรณีศึกษาที่ 2

คำพิพากษายื่นที่ 10290/2546

บริษัทไฟเบอร์บอร์ด จำกัด โจทก์
นายวีระ สันติคุณชัย จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติสิทธิบัตร

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้ทรงสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ลวดลายแผ่นฝ้าเพดานเลขที่ 5447, 5448 และ 5453 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2542 เวลา กดังวัน จำเลยได้ละเมิดสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ของโจทก์ ด้วยการผลิตแผ่นฝ้าเพดานโดยใช้แบบผลิตภัณฑ์ที่เขียนเดียวกับแบบผลิตภัณฑ์ตามสิทธิบัตรของโจทก์ทั้งสามรายการ โดยมิได้รับอนุญาตจากโจทก์ และจำเลยละเมิดสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ลวดลายแผ่นฝ้าเพดาน โดยขาย มีไว้เพื่อขายซึ่งผลิตภัณฑ์ที่จำเลยมั่นใจผลิตขึ้น การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าหากำไร ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ และจำเลยรู้ด้วยเหตุผลใดๆ แล้วว่าเป็นการละเมิดสิทธิบัตรของโจทก์ อันเป็นการฝ่าฝืนต่องฏหมาย เหตุเกิดที่ตำบลไลยสอง อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 85 ประกอบด้วยมาตรา 63 และขอให้รับของกลางทั้งหมดคดคดเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ได้ส่วนบุคคลฟ้องแล้ว
เห็นว่าคดีนี้มูล ให้ประทับฟ้อง

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลมีค่า

**ກາລົງກາແພນດົກຕືກຮ່າຍສິນທາງປໍ່ອຸ້ນແລະການຄ້າຮ່ວງປະເທດຕຽບສ້າງວຸນ
ປະຊຸມປຶກຂາແລ້ວ ຖາງພິຈາრຳໄຈທົກນໍາສົນວ່າ**

ໄຈທົກ໌ເປັນນິຕິນຸກຄລປະເທດບຣີ້ທຳກັດ ມີວັດຖຸປະສົງໃນການປະກອບການຄ້າວຸດ
ກ່ອສ້າງແລະພລິດແຜ່ນຝ້າເພດານ ໄຈທົກ໌ມອບອ້ານາຈໃຫ້ນາຍວຽດີ ສຸດປະເສົາ ເປັນຜູ້ມີອ້ານາຈ
ດໍາເນີນຄືແກນ ໄຈທົກ໌ເປັນຜູ້ທຽບສິທິບັດກາຮອກແບບພລິດກັ້ມ໌ລວມລາຍແຜ່ນຝ້າເພດານເລີກທີ່
5447, 5448 ແລະ 5453 ປ່າຍກູດາມສິທິບັດກາຮອກແບບພລິດກັ້ມ໌ເອກສາຮ່າມາຍ ຈ.3 ອົງ ຈ.5

ໄຈທົກ໌ໄດ້ຮັບແຈ້ງຈາກພັນກົງນາຍຂອງໄຈທົກ໌ວ່າທີ່ບ້ານເກີດເຫດຸ ເລີກທີ່ 69/4 ນັ່ງ 10
ຕໍານີລ້າຍສອ ອໍາເກອຊຸມແພ ຈັງຫວັດຂອນແກ່ນ ມີກາລະເມີດສິທິບັດໂຄຍກາຮພລິດແຜ່ນຝ້າເພດານ
ຕາມສິທິບັດກາຮອງໄຈທົກ໌ ຈຶ່ງຮ່ອງທຸກ໌ທ່ອພັນກົງນາຍສອບສວນກອງນັ້ນກັບການສືບສວນສວນຄື
ເກຣຍງຸກົງ

ເມື່ອວັນທີ 9 ສິງຫາຄມ 2542 ນາຍວຽດີຈຶ່ງຮ່ວມກັບເຈົ້າພັນກົງນາຍດໍາຮວງເຫັນທີ່ບ້ານ
ເກີດເຫດຸຈຶ່ງເປັນໄຮງານພລິດແຜ່ນຝ້າເພດານ ພບຈຳແລຍແສດງດັວເປັນເຈົ້າອັນດັບ

ຈຳເລີຍນໍາດໍາຮວງກັນພບແຜ່ນຝ້າເພດານ 11,214 ແຜ່ນ ແລະແມ່ພິນ໌ແຜ່ນຝ້າເພດານ 293
ແຜ່ນ ຈຶ່ງມີລັກນະລວມລາຍເໜືອນກັບແບບພລິດກັ້ມ໌ຕາມສິທິບັດກາຮອງໄຈທົກ໌ ຕາມບັງຫຼຸງຂອງກາລາ
ຄືອາຍຸາເອກສາຮ່າມາຍ ຈ.11

ຈຳເລີຍຮັບວ່າເປັນຂອງຈຳເລີຍນີ້ໄວ້ເພື່ອຈຳນໍາຍແກ່ສູກກ້າທ່ວ່າໄປ ນາຍວຽດີຈຶ່ງຮ່ື້ໄໝເຫົ້າ
ພັນກົງນາຍດໍາຮວງຈັບກຸນຈຳເລີຍແລະບີ້ຂອງກາລາສ່າງພັນກົງນາຍສອບສວນສຕານີດໍາຮວງກູຫຼາຍໍາເກອຊຸມແພ
ດໍາເນີນຄື

ຈຳເລີຍນໍາສົນວ່າ ບ້ານເກີດເຫດຸເປັນບ້ານຂອງນາຍວິເຊີຍ ສັນຕິຖຸລັບ ນ້ອງໝາຍຈຳເລີຍໃນ
ວັນເກີດເຫດຸຈຳເລີຍໄປເຢືນນາຮາຕາທີ່ບ້ານເກີດເຫດຸ ຈຳເລີຍເປັນຜູ້ນໍາດໍາຮວງກັນພະຮະນາຍວິເຊີຍໄນ່ອື່ນບ້ານ
ຈຳເລີຍລົງຈຶ່ງໃນນັ້ນທີ່ກາຮອກຕົ້ນໃນຮູນະຜູ້ນໍາກາຮອກຕົ້ນທ່ານັ້ນ ຈຳເລີຍໄນ່ໄດ້ກະທຳກວາມພິດ
ຕາມຟ້ອງ

ພິກະຮ່າຍ໌ແລ້ວ ຂ້ອເທິ່ງຈິງຟັງໄດ້ໃນເນື່ອງດັນວ່າ ໄຈທົກ໌ເປັນຜູ້ທຽບສິທິບັດກາຮອກ
ແບບພລິດກັ້ມ໌ລວມລາຍແຜ່ນຝ້າເພດານຮວນ 3 ແບບກື່ອ ຕາມສິທິບັດກາຮອກແບບພລິດກັ້ມ໌ ເລີກ
ທີ່ 5447, 4448 ແລະ 5453 ເອກສາຮ່າມາຍ ຈ.3 ອົງ ຈ.5 ຕາມລຳດັບ

ในวันและเวลาเกิดเหตุตามคำฟ้อง นายวรรุณ สุดประเสริฐ ผู้รับมอบอำนาจของโจทก์และเจ้าหน้าที่งานด้ำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจได้เข้าตรวจสอบคืนบ้านเกิดเหตุเลขที่ 69/4 หมู่ 10 ตำบลไชยสอง อําเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

โดยจำเลยซึ่งอยู่ในบ้านเกิดเหตุเป็นผู้นำตรวจค้น เจ้าหน้าที่งานด้ำรวจยึดแผ่นฝ้าเพดาน 11,214 แผ่น และ แม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพดาน 293 แผ่น เป็นของกลาง

คดีนี้ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยกระทำการผิดตามฟ้องหรือไม่ โดยเห็นสมควรวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ในข้อที่ว่าแผ่นฝ้าเพดานและแม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพดานของกลางเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แบบผลิตภัณฑ์ตามสิทธิบัตรของโจทก์หรือไม่เป็นข้อแรก ในปัญหาดังกล่าวเมื่อพิจารณาแบบผลิตภัณฑ์ตามข้อดีสิทธิในสิทธิบัตรทั้งสามแบบของโจทก์ ตามเอกสารหมาย จ.3 ถึง จ.5 ดังกล่าวแล้ว เห็นได้ว่ามีลักษณะเป็นองค์ประกอบของลวดลายฝ้าเพดานซึ่งมีลวดลายที่มีรายละเอียดมาก

ดังนี้ในการพิจารณาว่าแผ่นฝ้าเพดานและแม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพดานของกลางเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แบบผลิตภัณฑ์ตามสิทธิบัตรของโจทก์หรือไม่ จึงจำเป็นต้องพิจารณารายละเอียดลวดลายของแผ่นฝ้าเพดานและแม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพดานของกลางเปรียบเทียบกับรายละเอียดลวดลายตามแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้รับสิทธิบัตร

แต่โจทก์มีเพียงพยานบุคคลคือนายวรรุณและร้อยตำรวจเอกอภิชาติ อภิชานนท์ เจ้าหน้าที่งานด้ำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผู้ร่วมตรวจสอบบ้านเกิดเหตุมาเบิกความเป็นพยาน โดยร้อยตำรวจเอกอภิชาติเบิกความตอนท้ายจำเลยถ่านค้านว่า ในการตรวจเชิงของกลางนั้นฝ่ายผู้เสียหายเป็นผู้ยืนยันว่าแม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพดานของกลางเหมือนกับของผู้เสียหาย และเจ้าหน้าที่งานด้ำรวจไม่สามารถยืนยันได้ โดยไม่ปรากฏว่าฝ่ายผู้เสียหายที่ยืนยันดังกล่าวนั้นเป็นใครมีความคุ้นเคยกับแบบผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นอย่างดีหรือไม่ และปราศจากการยละเอียดว่าแบบผลิตภัณฑ์ที่ตรวจเช็คได้กับแบบผลิตภัณฑ์ของโจทก์เหมือนกัน ในส่วนใดบ้าง ส่วนนายวรรุณก็เป็นเพียงพนักงานของสำนักงานทนายความซึ่งเป็นที่ปรึกษาของโจทก์และเป็นผู้รับมอบอำนาจของโจทก์ นอกจากนี้เมียนายวรรุณจะเบิกความโดยอ้างสิ่งสภาพถ่ายแผ่นฝ้าเพดาน หมาย จ.7 ถึง จ.9 ประกอบคำเบิกความว่า แผ่นฝ้าเพดานตามภาพถ่ายหมาย จ.7 เหมือนกัน

สิทธิบัตรเลขที่ 5447 เอกสารหมาย จ.3 แผ่นฝ้าเพคานตามภาพถ่ายหมาย จ.8 เมื่อันกับสิทธิบัตรเลขที่ 5448 เอกสารหมาย จ.4 และแผ่นฝ้าเพคานตามภาพถ่ายหมาย จ.9 เมื่อันกับสิทธิบัตร เลขที่ 5453 เอกสารหมาย จ.5

แต่นายวราภรณ์เบิกความตوبทนายจำเลยตามค้านว่า ภาพถ่ายหมาย จ.7 ถึง จ.9 ภายหลังจากยึดของกลางมาแล้ว ทนายความของโจทก์เป็นผู้ถ่ายภาพ และที่บริษัทโจทก์มีแผ่นฝ้าเพคานที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ไม่ทราบว่าแผ่นฝ้าเพคานตามภาพถ่ายหมาย จ.7 ถึง จ.9 จะเป็นของจำเลยหรือไม่ และเมื่อในชั้นพิจารณาโจทก์จะอ้างส่งแม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพคาน 3 แผ่น และแผ่นฝ้าเพคาน 3 แผ่น ตามวัตถุพยานหมาย จ.14 ถึง จ.19 เป็นพยานหลักฐานโดยมีนายวราภรณ์เบิกความตوبทนายโจทก์ว่าเป็นของกลางที่ยึดมา

แต่นายวราภรณ์กลับเบิกความตوبทนายจำเลยตามค้านว่า โจทก์เป็นผู้เก็บรักษาของกลางโดยใช้รถชนิดบรรทุกมา เจ้าหน้าที่ก่อวัวดุพยานหมาย จ.14 ถึง จ.19 เป็นทรัพย์สินที่ได้มายังตรวจสอบคืน หากมีการสับเปลี่ยนวัตถุพยานของกลางก็ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าวัตถุพยานของกลางเป็นของผู้ใด และไม่ทราบว่าวัตถุพยานหมาย จ.14 ถึง จ.19 จะเป็นของกลางในคืนนี้จริงหรือไม่

พยานหลักฐานของโจทก์อันได้แก่แม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพคานและแผ่นฝ้าเพคานวัตถุพยานหมาย จ.14 ถึง จ.19 ย้อนยังฟังไม่ได้ว่าเป็นแม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพคานและแผ่นฝ้าเพคานของกลางที่ยึดมาจากบ้านเกิดเหตุ จึงไม่อาจนำมาใช้ตรวจสอบเพื่อแสดงให้เห็นว่าแม่พิมพ์แผ่นฝ้าเพคานและแผ่นฝ้าเพคานของกลางที่พนทบ้านเกิดเหตุเป็นสิ่งที่ท้าชี้น้ำ โดยใช้แบบผลิตภัณฑ์ตามข้อถือสิทธิในสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ของโจทก์

พยานหลักฐานของโจทก์จึงไม่อาจรับฟังลงโทษโดยจำเลยตามที่ห้องได้ คดีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ข้ออื่นของโจทก์อีกด้วย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นพ้องด้วยในผล อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่เข้า

นายสมศักดิ์ เนตรนัย

นายกำพล ภู่สุคแสวง

นายสุรชาติ บุญศิริพันธ์

ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 : อ่านเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2547 ห้างอิงค์ศอลทรัพย์สินทาง
ปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง : คดีหมายเลขแดงที่ อ. 1350/2543

ที่มา : งานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (ฝ่ายแผนงานและสารสนเทศ) ศאלทรัพย์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศกลาง ฐานข้อมูลสืบค้นคำพิพากษาศาลฎีกาคดีทรัพย์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศ

ให้นักศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นกรณีศึกษานี้

i

190

IB 416(H)